

Teorija i praksa *Pravni fakultet u Zagrebu*
građanima i studentima završnih godina.

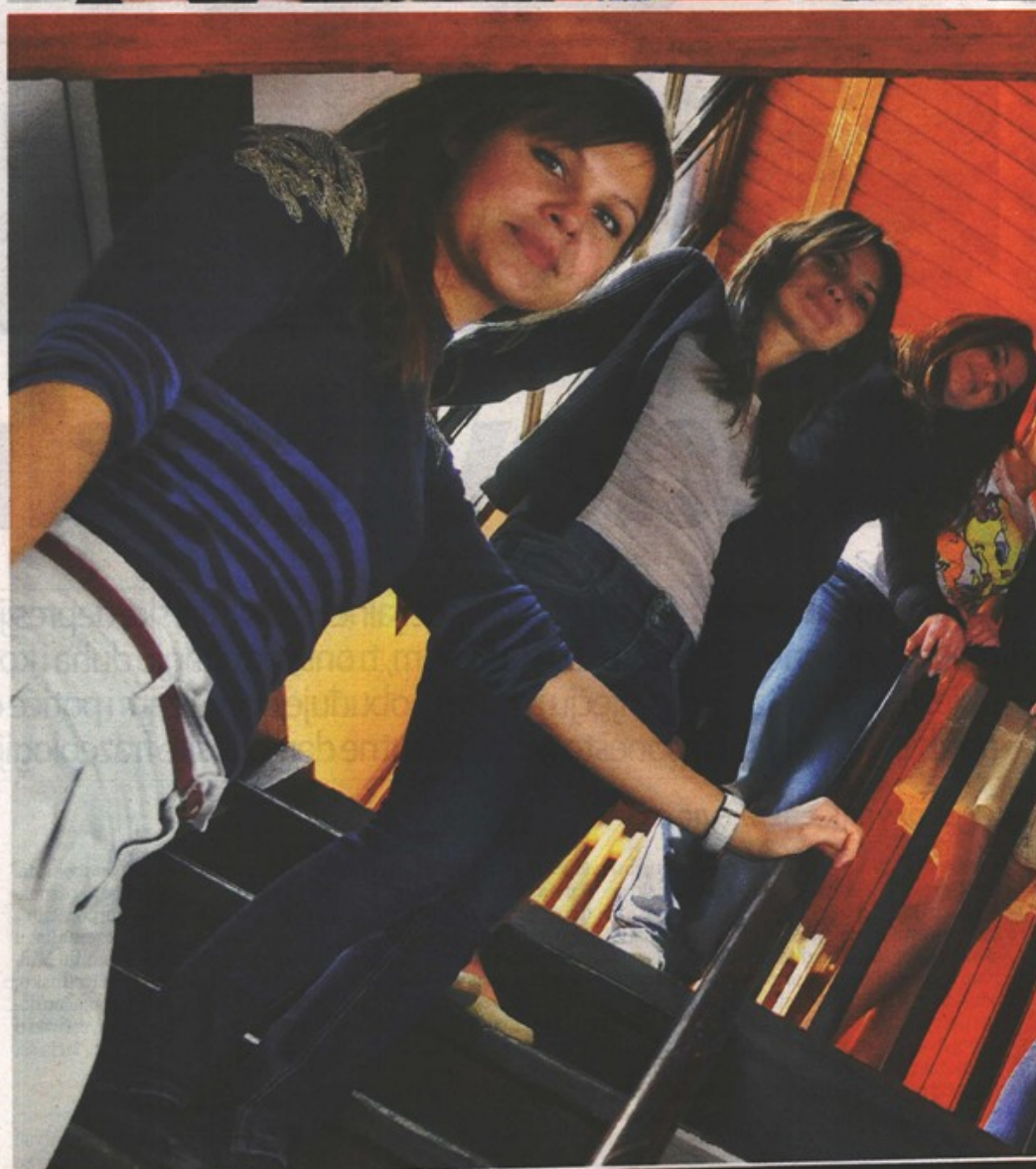
PRAVNA

Nazovi fakultet za

Slađana Aras,
Barbara
Preložnjak
i Ognjenka
Manojlović

Ivan Krešić,
Ana-Marija
Bučar i
Petra
Dedić

STUDENTI U ROKU OD DVA SATA ZAPR

ASAMO U OVOM SEMESTRU USPJEŠNO

...pokrenuo je projekt iznimno koristan
...tudija

KLINIKA

besplatnu pomoć

Maja Bilić,
Silvija Kovačević
i Ana Bačić

Ukupno 33 studenta volontera, od kojih je njih osam u statusu studenta mentora, uz nadzor deset akademskih mentora s Pravnog fakulteta, otvoreni su za sve upite i savjetovanje građana koji ne mogu priuštiti odvjetnike

PIŠE MARIJANA CVRTLJA, SNIMIO BRUNO KONJEVIĆ/CROPIX

ME ŠEST-SEDAM POZIVA DNEVNO,
SU OBRADILI VIŠE OD 35 SLUČAJEVA

OSTALI STE BEZ POSLA i otpremnine, pritišću vas ovrhe, imate problema s naplatom alimentacije ili vas je izigrao zdravstveni sustav, a vaše materijalne prilike su takve da ne možete ni pomisliti na adekvatnu pravnu pomoć, a kamoli je platiti, ali - nije sve izgubljeno. Krajem prošle godine u Zagrebu je počela raditi Pravna klinika zagrebačkog Pravnog fakulteta, na kojoj studenti završnih godina studija i njihovi nastavnici pružaju besplatnu pravnu pomoć upravo socijalno i egzistencijalno najugroženijim građanima.

Ukupno 33 studenta volontera, od kojih je njih osam u statusu studenta mentora, uz nadzor deset akademskih mentora, nastavnika, asistenata i znanstvenih novaka s Pravnog fakulteta, otvoreni su za sve upite i savjetovanje građana koji si ne mogu priuštiti odvjetnike. Voditelj je klinike prof.dr. Alan Uzelac, profesor na Katedri za građansko procesno pravo Pravnog fakulteta, a pomoćnice Barbara Preložnjak s Katedre za opću teoriju prava i države te Slađana Aras s Katedre za građansko procesno pravo. Studentima je to ujedno i jedan od načina odrađivanja prakse, koju su dužni obaviti na petoj godini studija. No, osim njih, tu su i studenti treće i četvrte godine, a svi su složni - ovakav način rada više je od stereotipne prakse, a živa komunikacija pravi ispit za buduću rad.

Iako naši studenti svakodnevno primaju telefonske upite, savjete ne možemo davati na taj način. Građane upućuju da se osobno jave na kliniku, upozoravaju koje dokumente trebaju ponijeti kako bismo se što bolje upoznali s predmetom, a potom naši timovi pripremaju pravni savjet za svaki pojedini slučaj - upoznaje nas s „procedurom“ rada Slađana Aras. Kako pojašnjava, nakon što studenti zaprimu upit i dokumentaciju, svaki od slučajeva rasprave unutar svoje grupe te zajednički pripremaju savjete o tome što i kako dalje postupiti ili poduzeti. Prije negoli ih predaju strankama mora ih „blagosloviti“ akademski mentor.

Važno je naglasiti da naši studenti pružaju samo primarnu pravnu pomoć i ne mogu zastupati stranke na sudovima. Ali, osim pravnog savjeta, posebno socijalno ugroženim građanima mogu pomoći i na drugi način, primjerice, ispunjavanjem zahtjeva za odobravanje besplatne pravne pomoći pred sudovima, koji se šalju uredima državne uprave - kaže Barbara Preložnjak. Neki građani, naime, ne znaju da imaju to pravo, ili ne znaju kako popuniti obrazac, pa im studenti i ovdje zlatu vrijede.

Otkad je prošle jeseni klinika počela raditi, broj klijenata svakim se danom povećava, iako je uglavnom riječ o stanovnicima Zagreba i okolice kojima je najlakše posjetiti Tkalčićevu 48. Stranke se primaju utorkom i četvrtkom, a telefon je otvoren svaki dan. U dva sata koliko je otvoren za građane studenti zaprimu između šest i sedam poziva dnevno, a samo u ovom seme-

stru obradili su više od 35 slučajeva.

Najčešći razlog javljanja su građanski predmeti, prije svega oni vezani uz obiteljsku problematiku - razvod, bračna stečevina, alimentacija, susreti i druženja, kao i oni vezani uz radno pravo, prije svega ovrhe, otpremnine i slično. Jedan od rijetkih predstavnika „jačeg“ spola na klinici (od 33 volontera samo su četiri muškarca) je Ivan Krešić iz Zagreba, student pete godine prava, koji je ovdje od prvoga dana i sada je u statusu studenta mentora za grupe prava djece i obiteljsko uzdržavanje te za zaštitu prava radnika.

Imali smo nedavno slučaj gospodina kojemu je stigla obavijest o ovrsci kuće. Kako je imao osam dana za žalbu, a nama se javio nakon petog dana, u samo 40 sati uspjeli smo proučiti dokumentaciju, sastaviti pravni savjet i dati ga na uvid mentoru. Ključ je bio jako zadovoljan - prepričava Ivan nekada vrlo zahtjevne situacije. Jednostavniji predmeti se inače rješavaju i za tjedan dana, a za ostale je potrebno više vremena.

Radnik bez otpremine

Njegova kolegica, studentica pete godine Anamarija Bučar iz Trstenika pokraj Zapešića, također mentorica za ove dvije grupe, svakodnevno se susreće sa slučajevima vezanim uz najamnine, posjede, zemlju, ovrhe... Primjerice, radila je na slučaju radnika kojemu je poslodavac trebao isplatiti otpremninu, a kada to nije učinio, stigla mu je ovrha. No, on je u međuvremenu promijenio adresu, pa je klijenta zanimalo što dalje napraviti.

Nekada nas samo nazovu s pitanjem: kako da se razvedem? - priča Anamarija.

Zavrzame sa zdravstvenim sustavom, ignoriranje i nepoštovanje Zakona o pravima pacijenata, čak i od bolnica i HZZO-a, područje je kojim se bavi apsolventica Helena Ugrina iz Korčule, Grupa za zaštitu prava pacijenata.

Imali smo slučaj starijega gospodina kojega nakon prometne nesreće u bolnici uopće nije pregledao liječnik specijalist, kao i gospodina od 90 godina koji je imao problema s povratkom novca od dopunskog zdravstvenog osiguranja. Građani se tuže i na probleme s participacijama, invalidninama, neovlaštenim vještačenjima... - kaže Helena. Iako stranke često dolaze uzrujane, bez dokumentacije, samo sa svojom stranom priče, ni jedno od ovih mladih ljudi ne pomišlja napustiti kliniku, a rad ondje za njih je osvježanje.

Uopće nije teško i vrlo je zanimljivo. Prvi put pružena nam je prilika raditi sa stvarnim ljudima i u stvarnim prilikama - kaže Anamarija Bučar, dok Ivan Krešić zaključuje:

To je jedan prijelazni oblik s fakulteta u život koji vam pomaže da steknete samopouzdanje. Isve to samo sredstvima Pravnog fakulteta, koji najvećim dijelom pokriva rad klinike, te uredima u tri skromne sobice u „Tkalčić“... ■

Šest radnih grupa

» Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći otvorene su mogućnosti, uz ostale, i svim pravnim fakultetima da se bave ovom djelatnošću - kaže Ognjenka Manojlović, apsolventica prava i akademska mentorica na Pravnoj klinici u Zagrebu. Osim u glavnom gradu, i u Splitu postoji klinika, ali na njoj uglavnom volontiraju nastavnici i asistenti s Pravnog fakulteta. U Zagrebu na klinici djeluje šest radnih grupa: za pomoć azilantima i strancima, za suzbijanje diskriminacije i prava manjina, za prava djece i obiteljsko uzdržavanje, za zaštitu prava pacijenata, za zaštitu prava radnika te za zaštitu i pomoć žrtvama kaznenih djela. Telefoni na koje se možete javiti su 01/4811-360, 4811-311 i 4811-320.

Mobilna jedinica

» Među zanimljivijim projektima koje bi žarko željeli ostvariti u budućnosti jest osnivanje mobilne jedinice, odnosno osiguranje autobusa ili kombija kojim bi pravni timovi putovali u udaljene dijelove Hrvatske ili do osoba koje su nepokretne i ne mogu same potražiti pomoć. - To je još 70-ih godina prošlog stoljeća imala Norveška. No, bojimo se da će i ovdje prevagnuti nedostatak novca - kaže Slađana Aras.